

Drammens Sportsfiskere Vannmiljøutvalget

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
sfospost@statsforvalteren.no

Kopi:
Lier kommune
postmottak@lier.kommune.no
Naturvernforbundet i Lier
lier@naturvernforbundet.no

Drammen, 31. august 2025

Høringsuttalelse i sak 2019/15697

Vi har følgende kommentarer til utvidelse av Linnes renseanlegg:

Årsaken til gjeldende byggestopp

Det har vært innført byggestopp i nedre del av Lier i to år på grunn av store overskridelser av tillatte utslipp fra renseanlegget ved Linnes i mange år.

Oppdatering av rensekrav

Lier kommune har ikke oppgradert til sekundærrensekrav slik de ble forpliktet til ved ny tillatelse fra 2002¹. Vi ser positivt på at det nå etableres et sekundærrensekrav fra mars 2026, og at Linnes avløpsrenseanlegg legges ned i 2032. Det er positivt at avløpsvannet da overføres til et større renseanlegg som også har nitrogenrensing.

Økosystembasert forvaltning.

Det er ikke tilstrekkelig at bare renseteknologien utvikles. Den gamle naturkunnskapen må hele tiden gjennomgås kritisk slik at utdatert kunnskap om naturforhold blir korrigert og erstattet av ny og bedre kunnskap om økosystemene. Slik kunnskap må av alle aktører bli bedre forstått som basis for renseteknologien, slik at forvaltningen kan oppjusteres og bli kvalitetssikret som økosystembasert. Verdt å merke seg er at Drammensvassdraget foreløpig ikke er endelig karakterisert av miljømyndighetene. Inntil det skjer vil vi også forholde oss til lokal erfaringsbasert kunnskap, bl.a. om strømforhold, lagdelte faunaer, brakkvannsdannelse og flo/fjære-virkninger som påvirker fjorden og alle bekker/elver opp til Hellefoss. (Drofn, Dram.)

Historie

Helt tilbake til vikingetid var det nasjonalt anerkjent geografisk kunnskap at det øvre sjikt av indre Drammensfjord var å regne som den lavest beliggende av vassdragets (ferskvanns-) innsjøer. Navn som Drofn og Dram har i perioder dekket både elv og fjord opp til Tyrifjorden, og inkludert alle steder og bosettinger langs vassdragets strender, fra Svelviksund til Vikersund.

¹ Ny tillatelse og tilsynsrapporter

Det historiske drivgarnsfisket etter laks i Indre Drammensfjord var basert på erfaringskunnskap fra et todelt økosystem med tilhørende strømforhold i indre Drammensfjord.

Strømmene i indre Drammensfjord

Vi har de senere år pekt på renseanleggenes betydning for nærmiljøet. Eksempelvis at utslippsvannet fra renseanlegget i fjorden utenfor Linnes, etter alt å dømme vil stige opp (fordi det er oppvarmet ferskvann) til det øverste vannlaget – ferskvannslaget, og deretter følge strømmen som setter dette vannlaget i bevegelse. Hovedstrømmen fra Tangenrenna i Drammenselva går mot Lahellholmen der den deles i to. Der vil deler av strømmen bøyes av nordvestover, hvor en stor del av vannmengdene blir ført forbi strendene på Engersand, Gullaugtangen, Linnesstranda, Gilhusodden, Lierstranda Fjordby og tilbake til Tangenrenna.

Slik vil strømmen gjenta seg som en bakevje-strøm med stadig tilførsel av nye vannmasser med tilhørende avfallsstoffer. Alle stoffer som følger denne strømmen, vil bli avsatt langs strandsonen i hele indre fjord og langs Drammenselva opp til Øvre Eiker. Den sterke lokale virkningen av saltvannkilen i tidevannsstrømmene må ikke undervurderes i denne sammenheng.

Strømmene i fjorden, miljøgifter og forgiftning av fisk

Et eksempel er forgiftningen av sjørreten i indre Drammensfjord som skyldes spredningen av Tributyltinn – TBT fra skipsmaling (totalforbud mot bruk internasjonalt fra 2008, og delvis forbudt fra 2003 og 1990), som hovedsakelig kommer fra Tangenbanken. Fra Tangenbanken ble denne giften ikke bare spredt ned til de dypere områder av indre Drammensfjord. De samme massene ble også spredt oppover elva med saltvannslaget i tidevannsstrømmen. Det er på grunn av dette at Mattilsynet fraråder (kostholdsråd) å bruke sjørretten som menneskeføde i indre Drammensfjord.

Utfyllinger med sprengsteinmasser

Sterkt medvirkende til eutrofiering/overgjødning av Drammensfjorden er tiltak i strandsonen som bebyggelse, båthavner og store utfyllinger med sprengsteinmasser. Det tør være kjent at utvasking av utfyllinger i strandsonen med sprengsteinmasser vil ytterligere belaste fjorden med uønsket nitrogen, forutsatt at sprengstein tippes uvasket i fjorden.

Alle forurensende utslipp må sees i sammenheng

Utslippsvannet fra Linnes renseanlegg må sees i sammenheng med de forurensende vannmengdene som kommer ut i Drammensfjorden via Lierelva. I tillegg må forurensende utslipp fra blant annet Solumstrand renseanlegg og alle andre utslipp oppstrøms Drammenselva tas med i beregningen. Det er den samlede forurensningsbelastningen på Drammensfjorden som må tas i betraktning hvis vi skal kunne verne fjorden mot ytterligere miljøskader og den sikre død for alt liv - og ikke bare fisken.

Vannprøver

Vi ber om at det hyppig og til fastsatte tider blir tatt vannprøver når det gjelder alle forurensende stoffer i bekkene langs Lierelva, ved utløpet av elva, i fjorden utenfor, og i bekker i tilknytning til Drammenselva og fjorden. I tillegg til vannprøver av grunnleggende stoffer som fosfor, nitrogen og bakterier, må vannprøvene analyseres for alle miljøgifter, blant annet tungmetaller og medisinerrester, samt mikroplast. I nær fremtid må renseanleggene også fjerne disse stoffene.

Avviksmeldinger fra renseanleggene og analyseresultater fra alle vannprøver må være offentlige og lett tilgjengelige, på Lier og Drammen kommunes nettsider, og tilsvarende hos Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus med mer.

Fordrøyningsmagasiner

Vi anbefaler at det bygges tilstrekkelige fordrøyningsmagasiner i tilknytning til alle renseanlegg og pumpestasjoner. Dette for å magasinere kloakkvann til en driftsstans er rettet eller en flom har avtatt. Slik kan vi unngå overløp av kloakk til Drammensfjorden. Med dette tiltaket vil kommunen også unngå unødig trafikk av tankbiler som overfører kloakk fra ett renseanlegg til et annet under store nedbørsperioder.

Det haster med rensetiltak

Forurensningssituasjonen i fjorden er prekær. Og det aller verste er mengdene av nitrogen. Drammensfjorden er den fjorden i Norge som er mest forurensset av nitrogen. På grunn av dette og flere andre årsaker er det innført totalt fiskeforbud i Drammensfjorden og Oslofjorden i 10 år fra 1. januar 2026. Det haster dermed å få gjennomført utvidelsen av Linnes renseanlegg med et biologisk rensetrinn, slik at kravet om sekundærrensing kan bli ivaretatt.

Med hilsen

Petter Øijord (sign.)
Leder DS Vannmiljøutvalget

John Tollefsen (sign.)
Sekretær DS Vannmiljøutvalget